

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Az ember nagyobb, mint a híd

Négyévtizedes hidászélet koronája — Jéghideg vason
a kábelcsatornában — A Kossuth-híd

(Hely)

ESTI (Hét) IRBLAD (Köt. v. füz.) (Oldal)

1962. Aug. 18.

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

624.2

Erzsébet-híd

"1962"

— Nagypapa! Ez a fénykép nem jó! Nézd csak, te nagyobb vagy rajta, mint a híd!

A nagypapa — Wiederlechner Imre, a Ganz-MÁVAG hidépítő lakatos — valóban jóval nagyobbnek látszik a három évtizeddel ezelőtt készült fényképen, mint a mögötte karcsún nyújtózó Erzsébet-híd. Az öreg felteszi drótkeretes szemüvegét, kezébe veszi a megkopott szélű képet, s nézi, nézi, majd végre megszólal:

— Majd csinálunk helyette másikat. A híd helyett is, meg a fotográfia helyett is.

— Majd én lefényképezlek, jó?

— Jó. Csak előbb még megcsináljuk a hídát.

— Hányat kell még aludni, míg elkészül?

— Sokat. De majd igyekszünk, jó?

A hattyúdál

S a nagypapa — meg a többiek — ott, a gyáriásban, valóban igyekeznek. A kis Wiederlechner unoka vár a fényképezésre, s az autók, a villamosok is, amelyek most kerülővel mennek Pestről Budára — az egész város várja az új Erzsébet-hídat. Nekik, a várakozóknak üzentek most a hidépítők: újabb 79 nappal rövidítik meg az egyszer már önként, munkafelajánlással esőkentett építési határidőt.

A kétszáz erős munkáskar között, amely magasra emelkedett a minap, amikor a munkágyűlés megszavazta, hogy 1964. november 7-e helyett már augusztus 20-án, mához két évre átadják az új hídát, ott volt az öreg Wiederlechneré is. Hogyne emelte volna magasba a karját: csaknem négyévtizedes hidászéletén ez lesz a korona. Egy hosszú, küzdelmes-boldog munkáselet hattyúdálát kalapálja ki az új híd zengő vastraverzein.

Már elmehetett volna nyugdíjba. Hatvanegy éves. De hát ki hagyja ott a szüretet, amikor a legszebb fűrtöt még nem szakította le, s csak néhány lépésre van tőle? Nem ment el.

...maradt

Angyalföldön született, s ott is tanult szakmát, a külső Váci úton, az egykori Vulkan Gépgyárban. Lakatos lett, mint az apja volt. Hónapokig ette ő is a munkanélküliek kenyerét, akárcsak annyi más angyalföldi munkás, míg végre 1928-ban, egy ismerőse révén, megkapaszkodott az akkori MÁVAG hidműhelyében. Attól kezdve valóságos vándoréletet élt. Hol északon, hol délen dolgoztak hónapokig, távol az otthonától, ahol éppen hídát kellett építeni. Ő ott, a kavargó folyók felett, vagy a készülő híd még labilis tartópilléreinek tetején, sokszor órákat guggolva, hasalva, vagy szabadon lengve egy szál kötélben, kezében a hegesztőpisztollyal, a család — két apró gyerek és fiatal felesége — meg itthon. Volt úgy, hogy hat hétben csak egyszer látta az otthonát. Sokszor megfordult a fejében, hogy felhagy a „csavargó élettel”, más

pályát választ — de aztán mindig maradt. A hidaktól megválni nagyon nehéz. Ugy érzi a hidász, mintha tulajdon lelkének egy darabja tartaná a két part között feszülő vasrengeteget.

Dinamitfészek!

Soha nem felejtí el 1936 telét, amikor a Margit-hídat szélesítették. Szünet nélkül ment a forgalom a hídon, s neki a ringó vasszerkezet szűk kábelcsatornájában kellett dolgoznia, a dermesztő, velőt fagyasztó hidegben ráfeküdni a vasakra. Ólommérgezést kapott akkor, vörösvérsejtjeinek felét felfalta a meg bővített híd. Aztán rendbe jött, s folytatta ott, ahol abahagyta. A legsajgóbb szívvel, a legkelletlenebbül talán 1938-ban dolgozott. Az ország határvidékein levő hídakra parancsolták akkor. A politikusok békéről szónokolták őket, hidászokat pedig elküldte a kormány: rakjanak

robbantószekrényeket a háttármenti hidakra. A honvédelmi minisztérium egy főmérnöke kísérte őket mindenütt, vizslaszemmelkkel követelte kezük mozdulatait: jól odaillesztik-e a dinamitfészket, nem szabotálnak-e valamit.

Még szóltak a fegyverek, a szovjet katonák még harcoltak Budapestért, amikor ő már ott állt a MÁVAG kapujában, s nézte, mi maradt a műhelyből, milyen szerszámo-

kat, gépeket lehet megmenteni a romok alól. Csákány és lapát — ez volt az első szerszámuk. Takarították a romokat. Aztán sietve, szinte éjjelnappal csinálták az új hidakat. Megállás nélkül dolgoztak, hogy a folyók felett átrobogó vonatok minél előbb szállíthassanak élelmet az üres kamrákba, szent a kihűlt kályhákba. Hetekig csak babon, krumpolin éltek, de felépült a Kossuth-híd és elkészült sorban a többi is.

Jó a fénykép

A szolnoki Tisza-híd volt legutóbbi nagy munkája, amelynek egyes alkatrészein még mindig dolgoznak. Egyszerre kérték tőlük a Tisza-híd, meg az Erzsébet-híd anyagát is. Hát ráverték. Szerszámot fogott az öreg Wiederlechner is, pedig neki már nem kellene: brigádvezető, huszonnégy ember munkáját igazgatja.

Hatvanegy éves és ugyanúgy végigdolgozza a műszak minden percét, mint évtizedekkel ezelőtt, fiatal korában.

Azt mondják, hogy valósággal él az a híd, amelyen ő dolgozik. Magabiztosan, otthonosan jár-kél a hatalmas vastestek között, amelyek az ő szavára, akaratára formát, alakot változtatnak, szilárdan összeforranak.

Az a fénykép pedig mégis csak jó, amelyet három évtizede készítettek az Erzsébet-hídat javító Wiederlechner Imre lakatosról. Az ember valóban nagyobb mint a híd.

Sz. G.